

odst. 2. zákona není případným, poněvadž zde jde o nárok proti úpadkové podstatě, kterému již předpisy úpadkového řádu zajišťují ochrany v přednostním pořadí (§ 33 zák. o obch. pom. a § 51 čís. 2 konk. ř.). Správným není ani názor, že předčasné propuštění vyžaduje vždy, by služební poměr byl rozvázn s okamžitou účinností, neboť zákon nebrání zaměstnavateli, by poshověl zaměstnanci v jeho vlastním zájmu, když poměry nevyžadují, aby byl okamžitě svého zaměstnání zbaven. Další vývody, že žalobce odvozuje svůj náhradní nárok z porušení smlouvy služební žalovaným, přiči se spisům, poněvadž ze žaloby je zjevno, a bylo již shora doličeno, že žalobní nárok je založen na skutkovém tvrzení že žalovaný nešetřil z á k o n n ý c h p ř e d p i s ů, zejména čl. III. vl. nař. ze dne 24. června 1920 čís. 395, jímž byla výpovědní lhůta určena na 6 týdnů a to ještě jen za podmínek Šu 20 (1) zák. o obch. pom. Bylo tedy na žalobci, by svůj náhradní nárok uplatnil žalobou v propadné lhůtě 6 měsíců, běžící ode dne po zrušení služebního poměru žalovaným, který, jak nižšími soudy bylo zjištěno, jej zrušil dnem 31. ledna 1922. Nepodal-li však žalobce svou žalobu v propadné lhůtě t. j. do 31. července 1922, k níž z moci úřední jest soudum hleděti, zanikl jeho žalobní nárok a odvolací soud posoudil věc s právního hlediska bezvadně, když z tohoto důvodu žalobu zamítl.

Čís. 4394.

Nabylo-li usnesení, potvrzující vyrovnání, účinnosti právě v den 19. května 1923, vztahuje se naň předpis čl. III. zákona ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z a n.

Spor směnečný nelze spojit se sporem obecným. Stalo-li se však přece tak a strana toho nevytýkala (§ 196 c. ř. s.), nelze tomu odporovati v řízení opravném.

Uznal-li odvolací soud, třebas omylně, odvolání za včasné, nelze tomu odporovati.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1924, Rv I 1329/24.)

Žalovaný dluhoval žalobci kupní cenu za dodané víno 6.610 Kč a na půjčovném za nádoby 70 Kč, tedy celkem 6680 Kč, účet byl splatným nejpozději dne 24. března 1923. Žalovaný k částečnému krytí této pohledávky vydal žalobci směnku na 2829 Kč 79 h, splatnou 15. dubna 1923. Usnesením ze dne 22. února 1923 bylo o jmění žalovaného zavedeno vyrovnávací řízení, k němuž také žalobce přihlásil svou pohledávku. Dle protokolu ze dne 29. března 1923 v němž dlužník doplnil svůj původní vyrovnací návrh, zavázal se žalovaný, že na pohledávky věřitelů zaplatí 25%, splatných ve 4 pololetních lhůtách, počínaje 6 měsíců po potvrzení vyrovnání, při čemž se podrobil co do dalšího vedení závodu až do úplného zaplacení ujednané kvoty dozoru zvláštního věřitelského komitě s tím účinkem, že, kdyby neuposlechl poukazů tohoto komitě, jmenovitě neskládal řádně účtů, oživly by celé pohledávky věřitelů. Tento návrh byl pak zákonnými většinami věřitelů přijat. Vyrovnání bylo schváleno usnesením vyrovnacího soudu ze dne 5. května 1924, v němž však výhrada oživení pohledávek věřitelů uvedena byla jen všeobecně pro případ, že by splátky kvoty nebyly včas zaplacený.

K podání dlužníkovu ze dne 24. května 1923 bylo usnesení toto usnesením ze dne 25. května 1923 opraveno v ten smysl, že oživení celých pohledávek věřitelů má nastati, pakliže by se dlužník nepodrobil příkazům věřitelského komitě ve smyslu výše uvedeném. Žalobce domáhal se zaplacení celé své pohledávky, obmezené o 443 Kč 11 h, jež dlužník teprve za sporu zaplatil a opíral svůj návrh o prodlení žalovaného, který již prvé splátky včas, to jest dne 5. listopadu 1923 nezaplatil. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic. Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobce odůvodňuje svůj nárok jednak ustanovením §u 57 vyr. ř. v doslovu čl. III. zákona ze dne 26. dubna 1923 čís. 99 sb. z. a n., jednak tím, že prý žalovaný nedbal příkazů věřitelského komitě, jak se byl smírem zavázal. V tomto směru zjistily oba nižší soudy, že žalovaný svým povinnostem vůči věřitelskému komitě úplně dostál, a právem proti dospěly k závěru, že z tohoto důvodu žaloba není opodstatněna. Jest však také přisvědčiti názoru obou nižších soudů, že v tomto případě nastaly účinky § 57 vyr. ř. v doslovu článku III. zák. ze dne 26. dubna 1923 čís. 99 sb. z. a n. již po samém zákonu. Pro rozhodnutí otázky, kdy jest ustanovení čl. III. zákona použiti také na vyrovnání, zahájena před působností zákona (před 19. květnem 1923), jest rozhodno, kdy bylo ujednané vyrovnání vyrovnacím soudem právo platně schváleno. Usnesení vyrovnacího soudu, jímž schvaluje vyrovnání, má ráz konstitutivní; dokud nedošlo k právoplatnému potvrzení vyrovnání, nejeví účinků. Došlo-li tedy k právo platnému potvrzení teprve po účinnosti novely, nutno na vyrovnání bezvýjimečně použiti ustanovení čl. III. zákona (důvody plenárního rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. října 1924 č. pres. 641/24). V tomto případě bylo vyrovnání schváleno usnesením vyrovnacího soudu ze dne 5. května 1923. Spisy vyrovnacího řízení nevykazují sice, zda a kdy usnesení toto bylo vyvěseno na desce vyrovnacího soudu, ač právě ode dne této vyhlášky počíná běžeti lhůta rekursní bez ohledu na to, zda a kdy bylo usnesení doručeno účastníkům také přímo (§§ 49, 52, 63 vyr. řádu, § 174 konk. ř. a § 115 c. ř. s.; čís. sb. n. s. č. 2477). Leč vyhláška na soudní desce mohla se státi nejdříve v den vydání usnesení to jest dne 5. května 1923 a končila by v tomto případě rekursní lhůta dnem 19. května 1923, kdy mohl býti rekurs ještě s účinkem podán, takže toho dne usnesení ono určité nenabylo ještě právní moci. Téhož dne však počal již působiti zákon ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 sb. z. a n. a jeví proto dle toho, co bylo uvedeno, čl. III. zákona plnou účinnost. Netřeba se tudíž obíratí otázkou, zda vyrovnání bylo schváleno již usnesením ze dne 5. května 1923, či teprve usnesením ze dne 25. května 1923, poněvadž tytéž účinky nastaly by i v tom i onom případě. Ježto žalovaný, jak nesporno, již prvé splátky nezaplatil, nesplnil včas a plně potvrzeného vyrovnání, a pozbyl proto dle §u 57 vyr. ř. v doslovu novely všech výhod z vyrovnání a jest nárok žalobcův na úhradu celé pohledávky po srážce uplacené části odůvodněn. V vývodům dovolací odpovědi dlužno uvéstí ještě toto: Jest sice formálně nesprávným, že nižší soudy spojily k společnému

projednávání fakturní spor se sporem směnečným, neboť v obou jde o různé způsoby řízení. Leč tohoto spojení strany při ústním jednání nevytkly (§ 196 c. ř. s.) a nelze proto této formální závadě odporovati teprve v řízení opravném. Stejně jest nerozhodno, že odvolání proti rozsudku první stolice ve věci směnečné bylo podáno opožděně. Odvolací soud měl ovšem od sebe, námitky ani nečekaje, zkoumati, zda není odvolání opožděné (§ 471 čis. 2 c. ř. s.), a shledal-li je opožděným, měl je usnesením odmítnouti (§ 474 odst. 2 a 495 c. ř. s.). Uznal-li však odvolací soud odvolání za včasné, byť i omylně, nelze tomu odporovati ani rekusem (§ 519 c. ř. s.) ani dovoláním, poněvadž vadu tuto nelze zařaditi pod žádný v paragrafech oněch vyčetmo uvedených důvodů. Nelze ji zejména podřaditi ani pod dovolací důvod Šu 503 čis. 2 neb 3 c. ř. s., neboť tyto důvody vztahují se jen na vady a rozpory, jež mají vliv na rozhodnutí o nároku, předmět sporu tvořícím, nebo-li na řešení hmotněprávní otázky případu.

Čís. 4395.

Byla-li kráva prodána s úmluvou, že se v určité době otelí, jde, nestalo-li se tak, o nárok ze správy, lhůta dle Šu 933 obč. zák. počíná však teprve dnem, kdy bylo lze bezpečně zjistiti, že kráva není březí.

Lhůtu dle Šu 933 obč. zák. lze úmluvou stran prodloužiti. Zvláštního ujednání o prodloužení lhůty není třeba, převezme-li prodávající ručení za vlastnost, jejíž jsoucnost nebo jejíž nedostatek dá se zjistiti teprve po delší době.

(Rozh. ze dne 20. listopadu 1924, Rv I 1445/24).

Žalobce koupil od žalovaného krávu s výslovnou podmínkou, že kráva jest 4½ měsíce březí. Ježto se kráva v ujednané době neotelila, domáhal se žalobce zrušení smlouvy a vrácení kupní ceny. **P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** uznal podle žaloby, **o d v o l a c í s o u d** žalobu zamítl pro opožděnost. **N e j v y š š í s o u d** zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by dále o ní jednal a znovu ji rozhodl. Po právní stránce uvedl v

d ů v o d e c h :

Dovolatel uplatnil důvody podle čis. 2 a 4 Šu 503 c. ř. s. a sluší uznati, že jsou opodstatněny oba, neboť se sporné věci nedostalo v odvolacím rozsudku právního posouzení správného, a následkem toho zůstalo i odvolací řízení neúplným. Nejprve dlužno zdůrazniti, že jde o žalobu ze správy, nikoli o náhradu škody, tedy o žalobu vázanou na lhůtu, která zpravidla počíná »dodáním«, ale ve příčině které nebrání zákon, pokud jde o jiné vady, nežli ty, jež jsou vypočteny v Šu 925 obč. zák. a nař. ministerstva spravedlnosti ze dne 10. listopadu 1916 čis. 384 ř. zák., by žalobní lhůta nebyla dohodou stran přiměřeně prodloužena. Takového zvláštního ujednání není zapotřebí, když prodávající převezme ručení za nějakou v l a s t n o s t, jejíž jsoucnost nebo jejíž nedostatek má se zjistiti teprve po delší době. Podle nenapadnutého zjištění bylo